

## บทที่ 5

### ผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ในบทนี้เป็นการสรุปผลการวิจัย รวมทั้งการอภิปรายผลและการเสนอแนะเกี่ยวกับโครงสร้างหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ตามลำดับดังนี้

#### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาโครงสร้างหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ตามแนวทฤษฎีและหลักการของการพัฒนาหลักสูตร
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาและนักการศึกษาเกี่ยวกับโครงสร้างหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521
3. เพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาและนักการศึกษาที่มีต่อโครงสร้างหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521

#### วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย ผู้บริหารการศึกษานอกโรงเรียน ผู้บริหารการศึกษาในโรงเรียน นักการศึกษานอกโรงเรียน และนักการศึกษาในโรงเรียน เลือกมาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้น (Stratified Random Sampling) และการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นโดยศึกษาจาก หนังสือ เอกสาร ตำรา แนวคิดทางทฤษฎีการ วิเคราะห์หลักสูตรต่าง ๆ และปรึกษากับผู้เชี่ยวชาญทางสาขาการวิเคราะห์หลักสูตร เพื่อเป็น แนวทางในการสร้างแบบสอบถาม โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาเป็นผู้ให้คำแนะนำ เมื่อสร้างเสร็จ แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญทางสาขาการวิเคราะห์หลักสูตร และผู้เชี่ยวชาญทางสาขาการสร้าง แบบสอบถามเพื่อตรวจแก้ไข พร้อมกันนั้นก็นำแบบสอบถามไปทดลองเพื่อหาค่าความเชื่อมั่น แล้วจึงนำมาปรับปรุงเป็นแบบสอบถามสำหรับการวิจัย ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบ (Check List) แบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) และแบบ ปลายเปิด (Open-Ended)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อใช้ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ มีหนังสือขอความร่วมมือเพื่อการตอบแบบสอบถามจากอธิบดี กรมวิชาการแนบไปกับแบบสอบถาม ส่งทางไปรษณีย์ ถึงผู้ตอบแบบสอบถามและส่งคืนมายังผู้วิจัย ในบางส่วนผู้วิจัยได้นำมาส่งและรับ กลับคืนด้วยตนเอง จากแบบสอบถามที่ส่งไปจำนวน 1,140 ฉบับ ได้รับกลับคืนจำนวน 1,020 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 89.47

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติสำหรับการวิจัยดังต่อไปนี้

4.1 ข้อมูลที่เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยหาค่า ความถี่ และค่าร้อยละ โดยเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง

4.2 ข้อมูลที่เกี่ยวกับความคิดเห็น วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) ค่า ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าความแปรปรวน (One-way Analysis of Variance - ANOVA) และทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มโดยใช้ Scheffe' (The S - Method) เสนอเป็นตารางประกอบความเรียง

## สรุปผลการวิจัย

### ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

#### 1. สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

1.1 ผู้บริหารการศึกษานอกโรงเรียน ส่วนใหญ่เป็นชายมีอายุระหว่าง 41 - 50 ปี มีอายุราชการสูงกว่า 15 ปี สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีเป็นส่วนใหญ่ รองลงมาได้แก่ระดับปริญญาโท

1.2 ผู้บริหารการศึกษาในโรงเรียน ส่วนใหญ่เป็นชายมีอายุระหว่าง 41 - 50 ปี มีอายุราชการสูงกว่า 15 ปี สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีเป็นส่วนใหญ่ รองลงมาได้แก่ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี

1.3 นักการศึกษานอกโรงเรียน เป็นชายมากกว่าหญิงมีอายุระหว่าง 31 - 40 ปี มีอายุราชการระหว่าง 6 - 10 ปี สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทเป็นส่วนใหญ่ รองลงมาได้แก่ระดับปริญญาตรี

1.4 นักการศึกษาในโรงเรียน เป็นหญิงมากกว่าชาย มีอายุระหว่าง 21 - 30 ปี มีอายุราชการระหว่าง 6 - 10 ปี สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีเป็นส่วนใหญ่ รองลงมาได้แก่ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี

#### 2. โครงสร้างหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 สรุปได้ดังนี้

### หลักการ

1. เป็นหลักสูตรที่ให้การศึกษารอบด้าน อันเป็นพื้นฐานสำหรับการประกอบสัมมาชีพ ตามความสามารถและความสนใจ และเป็นหลักสูตรที่โรงเรียนสามารถจัดโปรแกรมเรียนให้ จบในตัวเองได้ หรือเป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาคือ

2. เป็นหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาบุคลิกภาพและเปิดโอกาสให้เด็กวัยรุ่นได้ค้นพบความสามารถ ความสนใจ และความถนัดเฉพาะตน โดยให้ผู้เรียนมีความรู้ทั้งวิชาสามัญและวิชาอาชีพที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถ ความสนใจ และความถนัดของแต่ละบุคคล

3. เป็นหลักสูตรที่สนองความต้องการของท้องถิ่นทางบ้านอาชีพ การจัดสอนวิชาชีพจึงจำเป็นต้องสอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น

4. เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้สามารถศึกษาหาความรู้และทักษะจากแหล่งวิทยาการและสถานประกอบการต่าง ๆ ได้

#### จุดหมาย

1. เพื่อให้ผู้เรียนค้นพบและพัฒนาความสามารถ ความถนัดและความสนใจของตนเอง
2. เพื่อให้มีนิสัยใฝ่หาความรู้ ทักษะ รู้จักคิดและวิเคราะห์อย่างมีระเบียบวิธีการ และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
3. เพื่อให้มีทัศนคติที่ค้ำต่อสัมมาชีพทุกชนิด มีระเบียบวินัยในการทำงานทั้งในส่วนตนและหมู่คณะ มานะ พากเพียร อดทน ประหยัด และใช้เวลาให้เป็นประโยชน์
4. เพื่อให้มีความซื่อสัตย์ มีวินัยในตนเอง เคารพต่อกฎหมาย และกติการของสังคม รับผิดชอบตนเอง ครอบครัว และสังคม ตลอดจนส่งเสริมสร้างความสามารถและความเป็นธรรมในสังคม
5. เพื่อให้รู้จักสิทธิและหน้าที่ รู้จักทำงานเป็นหมู่คณะ มีความสามัคคี และเสียสละเพื่อส่วนรวม รู้จักแก้ปัญหาคายสันติวิธีอย่างมีหลักการ และเหตุผล
6. เพื่อให้มีความรู้และทักษะที่เป็นพื้นฐานเพียงพอแก่การนำไปปรับปรุ่การดำรงชีวิตทั้งส่วนตนและครอบครัว รวมทั้งการฝึกงานและการศึกษาเพิ่มเติม
7. เพื่อให้มีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ และให้รู้จักส่งเสริมการสาธารณสุขของชุมชน

๘. เพื่อให้รักและผูกพันกับท้องถิ่นของตน ให้รู้จักบำรุงรักษาสภาพแวดล้อม เพื่อสร้างสรรค์ความเจริญให้แก่ท้องถิ่น ตลอดจนส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมไทย
๙. เพื่อปลูกฝังให้มีความภูมิใจในความเป็นไทย มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ ให้มีความรู้และเลื่อมใสในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ร่วมกันธำรงรักษาความปลอดภัยและความมั่นคงของประเทศชาติ
๑๐. เพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันดีของมนุษยชาติในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข



ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

### โครงสร้างและกลุ่มวิชา

กลุ่มวิชา	จำนวนตามข้อสัปดาห์ต่อปี					
	ม.1		ม.2		ม.3	
	บังคับ	เลือก (ไม่เกิน)	บังคับ	เลือก (ไม่เกิน)	บังคับ	เลือก (ไม่เกิน)
1. ภาษา						
ภาษาไทย	4	0	4	2	4	4
ภาษาต่างประเทศ	0	6	0	6	0	6
2. วิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์						
วิทยาศาสตร์	4	0	4	0	4	0
คณิตศาสตร์	4	0	4	0	0	6
3. สังคมศึกษา	5	0	5	0	5	4
4. พัฒนาศักยภาพ						
พลานามัย	3	2	3	2	3	4
ศิลปะศึกษา	2	2	2	4	0	6
5. การงานและอาชีพ						
การงาน	4	0	4	0	4	0
อาชีพ	0	6	0	6	0	12
รวม	26	6	26	6	20	12
	32		32		32	
กิจกรรม แนะแนว หรือ สอนซ่อมเสริม	3		3		3	
รวมทั้งสิ้น	35		35		35	

3. ความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษานอกโรงเรียน ผู้บริหารการศึกษาในโรงเรียน นักการศึกษานอกโรงเรียน และนักการศึกษาในโรงเรียน เกี่ยวกับหลักการ จุดหมาย การจัดกลุ่มวิชา และจำนวนคาบต่อสัปดาห์ของรายวิชาบังคับ โดยการศึกษาจากผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างดังนี้

### 3.1 หลักการ

(1) หลักการที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยอย่างยิ่ง และแตกต่างกันมีนัยสำคัญ เนื่องจากการกระจายค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของแต่ละกลุ่มได้แก่หลักการต่อไปนี้

- หลักสูตรจะต้องจัดให้สอดคล้องกับความต้องการ ความสามารถ และความสนใจของผู้เรียนและ
- หลักสูตรจะต้องจัดขึ้นเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพในด้านต่าง ๆ ของผู้เรียน

(2) หลักการที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยอย่างยิ่งและไม่แตกต่างกัน ได้แก่หลักการต่อไปนี้

- หลักสูตรจะต้องจัดให้ทั้งวิชาสามัญและวิชาอาชีพที่เหมาะสมกับวัย เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการประกอบอาชีพในชีวิตประจำวัน และ
- หลักสูตรจะต้องจัดสอนวิชาอาชีพให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่นทางบ้านอาชีพได้

(3) หลักการที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหารการศึกษาในโรงเรียน และนักการศึกษานอกโรงเรียนอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยอย่างยิ่ง ส่วนผู้บริหารการศึกษานอกโรงเรียนและนักการศึกษาในโรงเรียนอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วย สำหรับความคิดเห็นโดยรวมทั้งหมดอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วย และแตกต่างกันมีนัยสำคัญ เนื่องจากการกระจายของค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นแต่ละกลุ่ม ได้แก่ หลักการที่ว่า หลักสูตรจะต้องจัดแผนการเรียนให้จบในตัวเองและเป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาต่อ

(4) หลักการที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วย และไม่แตกต่างกันไ้แก่ หลักการที่ว่า หลักสูตรจะต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถหาความรู้และทักษะจากแหล่งวิทยาการและสถานประกอบการได้

### 3.2 จุดหมาย

(1) จุดหมายที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยอย่างยิ่งและแตกต่างกันมีนัยสำคัญ เนื่องจากการกระจายของค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของแต่ละกลุ่ม ได้แก่จุดหมายต่อไปนี้

- การรู้จักสิทธิและหน้าที่ของตนเองและผู้อื่นในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
- การรู้จักใ้หาความรู้ ทักษะในการทำงาน มีความซื่อสัตย์ เคารพต่อกฎหมายตลอดจนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- การรู้จักประหยัด ชยัน อดทน และมีความมานะพากเพียรในการทำงาน
- การรู้จักนำความรู้ไปปรับปรุงใช้ในการดำรงชีวิตการทำงานเป็นหมู่คณะ การแก้ปัญหาต่าง ๆ ตลอดจนมีความสามัคคี เสียสละเพื่อส่วนรวม
- การรู้จักรักษาความปลอดภัยและความมั่นคงของชาติ มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ และ
- การรู้จักการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

(2) จุดหมายที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหารการศึกษาในโรงเรียน ผู้บริหารการศึกษาในโรงเรียน และนักการศึกษาในโรงเรียน อยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยอย่างยิ่ง ส่วนนักการศึกษาในโรงเรียนอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วย สำหรับความคิดเห็นโดยส่วนรวมทั้งหมดอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยอย่างยิ่ง และแตกต่างกันมีนัยสำคัญ เนื่องจากการกระจายของค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของแต่ละกลุ่มได้แก่จุดหมายต่อไปนี้



- การรู้จักการบำรุงรักษาสุขภาพให้สมบูรณ์ ทั้งร่างกายและจิตใจ
- การรู้จักและผูกพันกับท้องถิ่นของตน สร้างความเจริญให้แก่ท้องถิ่นของตนเองและมีความภูมิใจในความเป็นไทย และ
- การรู้จักส่งเสริมศิลปะและวัฒนธรรมของชาติไทย

(3) จุดหมายที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหารการศึกษานอกโรงเรียน ผู้บริหารการศึกษาในโรงเรียน และนักการศึกษานอกโรงเรียน อยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยอย่างยิ่ง ส่วนนักการศึกษาในโรงเรียนอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วย สำหรับความคิดเห็นโดยส่วนรวมทั้งหมคอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยอย่างยิ่ง และไม่แตกต่างกัน ได้แก่ จุดหมายที่ว่า การรู้จักหาช่องทางในการนำความรู้ไปประกอบอาชีพได้ และรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์แก่ชีวิตของตนเอง

(4) จุดหมายที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของกลุ่มนักการศึกษาในโรงเรียน อยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยอย่างยิ่ง ส่วนผู้บริหารการศึกษาในโรงเรียน ผู้บริหารการศึกษาในโรงเรียน และนักการศึกษาในโรงเรียน อยู่ในเกณฑ์เห็นด้วย สำหรับความคิดเห็นโดยส่วนรวมทั้งหมคอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยและแตกต่างกันมีนัยสำคัญ เนื่องจากการกระจายของค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของแต่ละกลุ่ม ได้แก่ จุดหมายที่ว่า การรู้จักคิดและวิเคราะห์อย่างมีระเบียบ

### 3.3 การจัดกลุ่มวิชาของหลักสูตร

(1) กลุ่มวิชาของหลักสูตรที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยอย่างยิ่ง และไม่แตกต่างกัน ได้แก่ กลุ่มสังคมศึกษา ประกอบด้วย ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง ศิลธรรม สังคมวิทยา ประชากรศึกษา สิ่งแวดล้อมและเศรษฐศาสตร์

(2) กลุ่มวิชาของหลักสูตรที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหารการศึกษาในโรงเรียน ผู้บริหารการศึกษาในโรงเรียน และนักการศึกษาในโรงเรียน

อยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยอย่างยิ่ง ส่วนนักการศึกษาในโรงเรียนอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วย สำหรับ  
ความเห็นโดยส่วนรวมทั้งหมดอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยอย่างยิ่ง และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ  
เนื่องจากการกระจายของค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของแต่ละกลุ่ม ได้แก่ กลุ่ม  
วิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ ประกอบด้วย วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ และกลุ่มการงาน  
และอาชีพ ประกอบด้วย เกษตรกรรม คหกรรม ธุรกิจ และอุตสาหกรรม

(3) กลุ่มวิชาของหลักสูตรที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหาร  
การศึกษานอกโรงเรียน ผู้บริหารการศึกษาในโรงเรียน และนักการศึกษานอกโรงเรียน  
อยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยอย่างยิ่ง ส่วนนักการศึกษาในโรงเรียนอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วย สำหรับ  
ความคิดเห็นโดยส่วนรวมทั้งหมดอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วย และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ เนื่อง  
จากการกระจายของค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของแต่ละกลุ่ม ได้แก่ กลุ่มพัฒนาบุคลิก-  
ภาพ ประกอบด้วย พลศึกษา สุขศึกษาและศิลปศึกษา

(4) กลุ่มวิชาของหลักสูตรที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของกลุ่มนักการศึกษา  
นอกโรงเรียนอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยอย่างยิ่ง ส่วนผู้บริหารการศึกษานอกโรงเรียน ผู้บริหาร  
การศึกษาในโรงเรียน และนักการศึกษาในโรงเรียน อยู่ในเกณฑ์เห็นด้วย สำหรับความ  
คิดเห็นโดยส่วนรวมทั้งหมดอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วย และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากการ  
กระจายของค่านิยมของระดับความคิดเห็นของแต่ละกลุ่ม ได้แก่ กลุ่มภาษา ประกอบด้วย  
ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ

### 3.4 จำนวนคาบต่อสัปดาห์ของวิชาบังคับของหลักสูตร

(1) จำนวนคาบต่อสัปดาห์ของวิชาบังคับที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของ  
กลุ่มผู้บริหารการศึกษานอกโรงเรียน ผู้บริหารการศึกษาในโรงเรียน และนักการศึกษา  
นอกโรงเรียน อยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยอย่างยิ่ง ส่วนนักการศึกษาในโรงเรียนอยู่ในเกณฑ์เห็น  
ด้วย สำหรับความคิดเห็นโดยส่วนรวมทั้งหมดอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยอย่างยิ่ง และแตกต่าง  
อย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากการกระจายของค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของแต่ละกลุ่ม  
ได้แก่ วิชาวิทยาศาสตร์ จำนวน 4 คาบต่อสัปดาห์

(2) จำนวนคาบต่อสัปดาห์ของวิชาบังคับที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของกลุ่มนักศึกษานอกโรงเรียนอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยอย่างยิ่ง ส่วนผู้บริหารการศึกษานอกโรงเรียน ผู้บริหารการศึกษาในโรงเรียน และนักการศึกษาในโรงเรียน อยู่ในเกณฑ์เห็นด้วย สำหรับความคิดเห็นโดยส่วนรวมทั้งหมดอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วย และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากการกระจายของค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของแต่ละกลุ่ม ได้แก่ วิชาภาษาไทย จำนวน 4 คาบต่อสัปดาห์ วิชาคณิตศาสตร์ จำนวน 4 คาบต่อสัปดาห์ วิชาสังคมศึกษา จำนวน 5 คาบต่อสัปดาห์ วิชาพลศึกษา จำนวน 2 คาบต่อสัปดาห์ และกิจกรรม จำนวน 1 คาบต่อสัปดาห์

(3) จำนวนคาบต่อสัปดาห์ของวิชาบังคับที่มีค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่ม อยู่ในเกณฑ์เห็นด้วย และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากการกระจายของค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของแต่ละกลุ่ม ได้แก่ วิชาสุขศึกษา จำนวน 1 คาบต่อสัปดาห์ วิชาศิลปะศึกษา จำนวน 2 คาบต่อสัปดาห์ และวิชาการงาน จำนวน 4 คาบต่อสัปดาห์

4. ความพึงพอใจของผู้บริหารการศึกษานอกโรงเรียน ผู้บริหารการศึกษาในโรงเรียน นักศึกษานอกโรงเรียน และนักการศึกษาในโรงเรียน เกี่ยวกับรูปแบบโครงสร้างหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น

โครงสร้างที่ 1 รูปแบบโครงสร้างเป็น 5 กลุ่มคือ กลุ่มภาษา กลุ่มวิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ กลุ่มสังคมศึกษา กลุ่มพัฒนาบุคลิกภาพ และกลุ่มการงานและอาชีพ จากผลการวิจัยปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยมาก แต่ที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากการกระจายของค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของแต่ละกลุ่ม

โครงสร้างที่ 2 รูปแบบโครงสร้างเป็น 4 กลุ่ม คือ กลุ่มภาษา กลุ่มประสบการณ์ชีวิต กลุ่มลักษณะนิสัยและกลุ่มการงานและอาชีพ จากผลการวิจัยปรากฏว่า

ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษานอกโรงเรียน ผู้บริหารการศึกษาในโรงเรียน และนักการศึกษาในโรงเรียน อยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยน้อย ส่วนนักการศึกษานอกโรงเรียนอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยน้อยที่สุด สำหรับความคิดเห็นโดยส่วนรวมทั้งหมดยังอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยน้อย และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากการกระจายของค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของแต่ละกลุ่ม

โครงสร้างที่ 3 รูปแบบโครงสร้างเป็นรายวิชา คือ ภาษาไทย ภาษาต่างประเทศ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ สังคมศึกษา จากผลการวิจัยปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยน้อย แต่ที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากการกระจายของค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของแต่ละกลุ่ม

### อภิปรายผลการวิจัย

#### ก. หลักการ

1. จากผลการวิจัยที่ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยอย่างยิ่ง และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากการกระจายของค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของแต่ละกลุ่ม ในหลักการที่ว่า

- หลักสูตรจะต้องจัดให้สอดคล้องกับความต้องการ ความสามารถและความสนใจของผู้เรียน และ
- หลักสูตรจะต้องจัดขึ้นเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพในท่านต่าง ๆ ของผู้เรียน

นับว่าหลักการนี้มาใช้เป็นหลักการของหลักสูตรได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ธำรง ชัยศรี ที่ว่า "การจัดทำหลักสูตรจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่าง

บุคคล การปรุ่่งแ่่งบุคลิกภาพของเ้ด็กแต่ละวัย และการส่งเสริมพัฒนาการทางอารมณ์ของ  
 เด็ก"<sup>1</sup> และแนวคิดของ ดี. เค. วีลเลอร์ ( D.K. Wheeler) ที่ว่า "การจัดทำ  
 หลักสูตรควรมุ่งเพื่อสนองความต้องการ ความสามารถ ความสนใจ ตลอดจนการมีคุณภาพ  
 ระหว่างชีวิตของแต่ละบุคคล"<sup>2</sup> อย่างไรก็ตาม มีข้อที่น่าสังเกตคือ กลุ่มนักการศึกษาใน  
 โรงเรียนหรือครูผู้ให้หลักสูตรทำการสอนในโรงเรียน มีความเห็นในเรื่องนี้แตกต่างและ  
 ต่ำกว่าสามกลุ่มแรก ซึ่งเป็นผู้บริหารและจัดทำหลักสูตร

2. จากผลการวิจัยที่ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่ม  
 อยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยอย่างยิ่ง และไม่แตกต่างกัน ในหลักการที่ว่า

- หลักสูตรจะต้องจัดให้ทั้งวิชาสามัญและวิชาอาชีพที่เหมาะสมกับวัยเพื่อ  
 เป็นพื้นฐานสำหรับการประกอบอาชีพในชีวิตประจำวัน และ
- หลักสูตรจะต้องจัดสอนวิชาอาชีพให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการ  
 ของท้องถิ่นทางบ้านอาชีพได้

นับว่าหลักการนี้ น่าจะใช้เป็นหลักการของหลักสูตรได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้อง  
 กับแนวคิดของ เอ. วี. เคลลี ( A.V. Kelly) ที่ว่า "การจัดการศึกษาควรจัดหลักสูตร  
 เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ทั้งวิชาสามัญและวิชาอาชีพ ให้พร้อมที่จะออกไปทำงานในโลก  
 ของอาชีพได้"<sup>3</sup> และจากแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 ที่ว่า "การจัดการ

<sup>1</sup> ช่าง บัศรี, ทฤษฎีหลักสูตรภาค 1 (พระนคร : โรงพิมพ์มงคลการ  
 พิมพ์, 2504), หน้า 6-7.

<sup>2</sup> D.K. Wheeler, Curriculum Process (London : University  
 of London Press, 1967), pp. 70-96, 218-228.

<sup>3</sup> A.V. Kelly, The Curriculum : Theory and Practice  
 (London : Harper and Row, 1977), pp. 75-76.

ศึกษาควรมุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ทั้งวิชาการและวิชาชีพที่เหมาะสมกับวัย ความต้องการ ความสนใจ และความถนัด เพื่อให้แต่ละบุคคลเข้าใจและรู้จักเลือกอาชีพที่เป็นประโยชน์แก่ตนเอง และสังคม"<sup>1</sup>

3. จากผลการวิจัยที่ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษาในโรงเรียน และนักการศึกษาในโรงเรียน อยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยอย่างยิ่ง ส่วนผู้บริหารการศึกษาในโรงเรียน และนักการศึกษาในโรงเรียน อยู่ในเกณฑ์เห็นด้วย ซึ่งค่าเฉลี่ยความคิดเห็นโดยรวมทั้งหมด อยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยคนละระดับและแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ อย่างไรก็ตามมีข้อที่น่าสังเกตคือ กลุ่มนักการศึกษาในโรงเรียนหรือผู้ใช้หลักสูตรทำการสอนในโรงเรียนมีความเห็นในเรื่องนี้แตกต่างและต่ำกว่าสามกลุ่มแรกซึ่งเป็นผู้บริหารและจัดทำหลักสูตร ในหลักการที่ว่า

— หลักสูตรจะต้องจัดแผนการเรียนให้จบในตัวเอง

นับว่าหลักการนี้น่าจะไ้พิจารณาปรับปรุงเพื่อให้เกิดการยอมรับมากขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มผู้บริหารการศึกษาในโรงเรียน และกลุ่มนักการศึกษาในโรงเรียน

4. จากผลการวิจัยที่ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วย และไม่แตกต่างกัน ในหลักการที่ว่า

— หลักสูตรจะต้องเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถหาความรู้และทักษะจากแหล่งวิทยากรและสถานประกอบการได้

นับว่าหลักการนี้น่าจะไ้พิจารณาปรับปรุงเพื่อให้เกิดการยอมรับมากขึ้น โดยเฉพาะจากกลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่ม แต่หลักการเรื่องนี้สอดคล้องกับแนวคิดของคณะกรรมการวางแผนพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษาที่ว่า "การจัดหลักสูตรควรเน้นการฝึกงาน จัดให้เป็นการช่วยส่งเสริมอาชีพ

<sup>1</sup>กระทรวงศึกษาธิการ, แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520, หน้า 8.

ในท้องถิ่น เหมาะสมกับวัย ใช้หลักประกัน และให้สามารถนำผลผลิตไปใช้ประโยชน์ได้อย่างแท้จริง ให้เป็นพื้นฐานที่จะศึกษาต่อขั้นสูงในวิชาชีพต่อไปได้ และให้สามารถปรับตัวให้ทันกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีได้<sup>1</sup>

## ข. จุดหมาย

1. จากผลการวิจัยที่ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่ม อยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยอย่างยิ่ง และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากการกระจายของค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของแต่ละกลุ่มในจุดหมายที่ว่า

- การรู้จักสิทธิและหน้าที่ของตนเองและผู้อื่นในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
- การรู้จักใฝ่หาความรู้ ทักษะในการทำงาน มีความซื่อสัตย์ เคารพต่อกฎหมาย ตลอดจนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- การรู้จักประหยัด ขยัน อดทน และมีความมานะพากเพียรในการทำงาน
- การรู้จักนำความรู้ไปปรับปรุงใช้ในการดำรงชีวิตการทำงานเป็นหมู่คณะ การแก้ปัญหาต่าง ๆ ตลอดจนมีความสามัคคี เสียสละเพื่อส่วนรวม
- การรู้จักรักษาความปลอดภัยและความมั่นคงของชาติ มีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ และ
- การรู้จักการอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

<sup>1</sup>สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, การศึกษาเพื่อชีวิตและสังคม : รายงานของคณะกรรมการวางแผนพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา (พระนคร : โรงพิมพ์ศูนย์การทหารราบ, 2518), หน้า 5

นับว่าจุดหมายนี้น่าจะใช้เป็นจุดหมายของหลักสูตรได้ ซึ่งสอดคล้องกับความมุ่งหมายของแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520<sup>1</sup> ที่ว่า

- ให้ความเคารพในสิทธิและหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น
- ให้ผู้เรียนสนใจที่จะมีส่วนร่วมในการกิจของส่วนรวมตามวิถีทางของระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
- ให้ความซื่อสัตย์สุจริต มีความสามารถในการประกอบอาชีพ และการจับจ่ายใช้สอยอย่างประหยัด ตลอดจนการร่วมมือกันประกอบกิจการและธุรกิจต่าง ๆ โดยชอบด้วยกฎหมาย

จากแนวคิดของคณะกรรมการวางพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษาที่ว่า "การศึกษาจะต้องเสริมสร้างให้บุคคลมีสุขภาพดี ทั้งทางร่างกายและจิตใจ ให้มีศีลธรรม มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และใช้ความสามารถให้เกิดผลที่ต่อสังคมในส่วนรวม"<sup>2</sup> สอดคล้องกับแนวคิดเห็นของ วิลเลียร์ (Wheeler) ที่ว่า "การศึกษาคควรมีคุณลักษณะระหว่างชีวิตของเอ็กต์บุคคล และสังคม เป็นการนำความรู้และทักษะไปใช้ในการดำรงชีวิตในสังคม"<sup>3</sup> และข้อเสนอแนะของ สเปนเซอร์ (Spencer) ที่ว่า "การศึกษาคควรมุ่งถึงการแสวงหาสิ่งจำเป็นในการดำรงชีวิต"<sup>4</sup>

<sup>1</sup> กระทรวงศึกษาธิการ, แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 (พระนคร : โรงพิมพ์การศาสนา, 2520), หน้า 1 และ 7.

<sup>2</sup> สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, การศึกษาเพื่อชีวิตและสังคม : รายงานของคณะกรรมการวางพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา หน้า 5.

<sup>3</sup> D.K. Wheeler, Curriculum Process pp. 70-96.

<sup>4</sup> William B. Ragan, Modern Elementary Curriculum (New York : The Dryden Press, Inc., 1955), p. 113.



2. จากผลการวิจัยที่ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษานอกโรงเรียน ผู้บริหารการศึกษาในโรงเรียน และนักการศึกษาในโรงเรียน อยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยอย่างยิ่ง ส่วนนักการศึกษาในโรงเรียนอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วย แม้ว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นโดยส่วนรวมทั้งหมดจะอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยอย่างยิ่ง ซึ่งค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่คนละระดับและแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ อย่างไรก็ตามมีข้อที่น่าสังเกตคือ กลุ่มนักการศึกษาในโรงเรียนหรือผู้ให้หลักสูตรทำการสอนในโรงเรียน มีความเห็นในเรื่องนี้แตกต่างและต่ำกว่าสามกลุ่มแรก ซึ่งเป็นผู้บริหารและจัดทำหลักสูตร ในจุดหมายที่ว่า

- การรู้จักการบำรุงรักษาสุขภาพให้สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ
- การรู้จักและผูกพันกับท้องถิ่นของตน สร้างความเจริญให้แก่ท้องถิ่นของตนเอง และมีความภูมิใจในความเป็นไทย และ
- การรู้จักส่งเสริมศิลปะและวัฒนธรรมของชาติไทย

นับว่าจุดหมายกลุ่มนี้น่าจะได้พิจารณาปรับปรุงเพื่อให้เกิดการยอมรับมากขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มนักการศึกษาในโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของคณะกรรมการวางพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา ที่ว่า "การศึกษาจะต้องเสริมสร้างให้บุคคลมีความรู้ เข้าใจในธรรมชาติ สังคม ศิลปะ วัฒนธรรมของชาติ"<sup>1</sup> และสอดคล้องกับความมุ่งหมายของแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 ที่ว่า "ให้มีบุคลิกภาพที่ดี มีสุขภาพและอนามัยสมบูรณ์ ทั้งทางร่างกายและจิตใจ ให้มีความรับผิดชอบต่อชาติ ต่อท้องถิ่น ต่อครอบครัว และต่อตนเอง ตลอดจนให้มีความรู้ ความเข้าใจ และเห็นคุณค่าในวิทยาการ ศิลปะ วัฒนธรรม ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรของประเทศ"<sup>2</sup>

<sup>1</sup>สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, การศึกษาเพื่อชีวิตและสังคม : รายงานคณะกรรมการวางพื้นฐานเพื่อปฏิรูปการศึกษา, หน้าเดียวกัน.

<sup>2</sup>กระทรวงศึกษาธิการ, แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520, หน้า 4-5.

3. จากผลการวิจัยที่ปรากฏว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษานอกโรงเรียน ผู้บริหารการศึกษาในโรงเรียน และนักการศึกษาในโรงเรียน อยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยอย่างยิ่ง ส่วนนักการศึกษาในโรงเรียนอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วย แม้ว่าค่าเฉลี่ยความคิดเห็นโดยส่วนรวมทั้งหมดจะอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยอย่างยิ่ง ซึ่งค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่คนละระดับและไม่แตกต่างกัน อย่างไรก็ตาม มีข้อที่น่าสังเกตคือ กลุ่มนักการศึกษาในโรงเรียนหรือผู้ใช้หลักสูตรทำการสอนในโรงเรียนมีความเห็นในเรื่องนี้ต่ำกว่าสามกลุ่มแรก และอยู่คนละระดับ ซึ่งเป็นผู้บริหารและจัดทำหลักสูตร ในจุดหมายที่ว่า

- การรู้จักหาช่องทางในการนำความรู้ไปประกอบอาชีพได้ และรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์แก่ชีวิตของตนเอง

นับว่าจุดหมายกลุ่มนี้น่าจะได้พิจารณาปรับปรุงเพื่อให้เกิดการยอมรับมากขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มนักการศึกษาในโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของคณะกรรมการวางแผนเพื่อปฏิรูปการศึกษาที่ว่า "การศึกษาจะต้องเสริมสร้างให้บุคคลมีความรู้เข้าใจในธรรมชาติ สังคม ศิลปะ วัฒนธรรม และวิทยาการต่าง ๆ ที่มีความเปลี่ยนแปลงก้าวหน้าอยู่เสมอ แล้วรู้จักนำความรู้ที่นำมาใช้ในทางสร้างสรรค์ พร้อมกันนั้นก็รู้จักนำความเปลี่ยนแปลงในสิ่งต่าง ๆ ดังกล่าวมาใช้เป็นประโยชน์ ทั้งแก่บุคคล สังคม และประชาชาติ"<sup>1</sup> และแนวคิดของ สเปนเซอร์ (Spencer) ที่ว่า "การกำหนดจุดหมายการศึกษาคควรคำนึงถึงการปฏิบัติในชีวิตเกี่ยวกับการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์แก่ชีวิตของตนเองและสังคม"<sup>2</sup>

<sup>1</sup> สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, การศึกษาเพื่อชีวิตและสังคม : รายงานของคณะกรรมการวางแผนเพื่อปฏิรูปการศึกษา หน้าเดียวกัน.

<sup>2</sup> William B. Ragan, Modern Elementary Curriculum p. 113.

4. จากผลการวิจัยที่ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนักการศึกษานอกโรงเรียนอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยอย่างยิ่ง ส่วนผู้บริหารการศึกษานอกโรงเรียน ผู้บริหารการศึกษาในโรงเรียน และนักการศึกษาในโรงเรียน อยู่ในเกณฑ์เห็นด้วย ซึ่งค่าเฉลี่ยความคิดเห็นโดยส่วนรวมทั้งหมคอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วย อยู่คนละระดับและแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ในจุดหมายที่ว่า

- การรู้จักคิดและวิเคราะห์อย่างมีระเบียบ

นับว่าจุดหมายนี้น่าจะได้พิจารณาปรับปรุงเพื่อให้เป็นที่ยอมรับมากขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มผู้บริหารการศึกษานอกโรงเรียน ผู้บริหารการศึกษาในโรงเรียน และนักการศึกษาในโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับความมุ่งหมายของแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 ที่ว่า "การจัดการศึกษาจะต้องมุ่งให้ผู้เรียน คิดเป็น ทำเป็น รู้จักแก้ปัญหา และรักการทำงาน"<sup>1</sup> และสอดคล้องกับแนวคิดของ ฮิลดา ทาบามา (Hilda Taba) ที่ว่า "การจัดเนื้อหาวิชาจะต้องช่วยให้ผู้เรียนรู้จักคิดเป็น ทำเป็น อันจะต้องเป็นรากฐานที่จะนำไปสู่ ระบบของความคิดและวิเคราะห์ที่ว่าด้วยการนำไปใช้ ไปปฏิบัติได้อย่างแท้จริง"<sup>2</sup>

#### ค. กลุ่มวิชา

1. จากผลการวิจัยที่ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยอย่างยิ่ง และไม่แตกต่างกัน ในกลุ่มวิชา

<sup>1</sup>กระทรวงศึกษาธิการ, แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520, หน้า 7.

<sup>2</sup> Hilda Taba, Curriculum Development : Theory and  
(New York : Harcourt, Brace and World, Inc., 1962), pp.  
172-181.

- สังคมศึกษา ประกอบด้วย ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง  
ศีลธรรม สังคมวิทยา ประชากรศึกษา สิ่งแวดล้อมและเศรษฐศาสตร์  
นับว่ากลุ่มวิชานี้ น่าจะใช้เป็นกลุ่มวิชาในหลักสูตรได้เป็นอย่างดี

2. จากผลการวิจัยที่ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของกลุ่มผู้บริหารการศึกษา  
นอกโรงเรียน ผู้บริหารการศึกษาในโรงเรียน และนักการศึกษาในโรงเรียน อยู่ในเกณฑ์  
เห็นด้วยอย่างยิ่ง ส่วนนักการศึกษาในโรงเรียนอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วย ความคิดเห็นโดยส่วน  
รวมทั้งหมดอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยอย่างยิ่ง ซึ่งค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่คนละระดับและแตกต่างกัน  
อย่างมีนัยสำคัญ อย่างไรก็ตาม มีข้อที่น่าสังเกตคือ กลุ่มนักการศึกษาในโรงเรียนหรือผู้ใช้  
หลักสูตรทำการสอนในโรงเรียน มีความเห็นในเรื่องนี้แตกต่างและต่ำกว่าสามกลุ่มแรกซึ่ง  
เป็นผู้บริหารและจัดทำหลักสูตร ในกลุ่มวิชา

- วิทยาศาสตร์-คณิตศาสตร์ ประกอบด้วย วิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ และ
- การงานและอาชีพ ประกอบด้วย เกษตรกรรม คหกรรม ชุรกิจและ  
อุตสาหกรรม

นับว่ากลุ่มวิชานี้ น่าจะได้พิจารณาปรับปรุงเพื่อให้เกิดการยอมรับมากขึ้น โดยเฉพาะ  
กลุ่มนักการศึกษาในโรงเรียน

3. จากผลการวิจัยที่ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษานอก  
โรงเรียน ผู้บริหารการศึกษาในโรงเรียน และนักการศึกษาในโรงเรียน อยู่ในเกณฑ์  
เห็นด้วยอย่างยิ่ง ส่วนนักการศึกษาในโรงเรียนอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วย ความคิดเห็นโดยส่วน  
รวมทั้งหมดอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วย ซึ่งค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่คนละระดับ และแตกต่างกันอย่าง  
มีนัยสำคัญ อย่างไรก็ตามมีข้อที่น่าสังเกตคือ กลุ่มนักการศึกษาในโรงเรียนหรือผู้ใช้หลักสูตร  
ทำการสอนในโรงเรียนมีความเห็นในเรื่องนี้แตกต่างและต่ำกว่าสามกลุ่มแรกซึ่งเป็นผู้บริหาร  
และจัดทำหลักสูตร ในกลุ่มวิชา

- พัฒนาบุคลิกภาพ ประกอบด้วย พลศึกษา สุขศึกษาและศิลปศึกษา  
นับว่ากลุ่มวิชานี้ น่าจะได้พิจารณาปรับปรุงเพื่อให้เกิดการยอมรับมากขึ้น โดย  
เฉพาะกลุ่มนักการศึกษาในโรงเรียน

4. จากผลการวิจัยที่ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนักศึกษานอกโรงเรียน  
อยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยอย่างยิ่ง ส่วนผู้บริหารการศึกษานอกโรงเรียน ผู้บริหารการศึกษาใน  
โรงเรียน และนักการศึกษาในโรงเรียน อยู่ในเกณฑ์เห็นด้วย ความคิดเห็นโดยรวมท  
ทั้งหมดอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วย ซึ่งค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่คนละระดับ และแตกต่างกันมีนัย  
สำคัญ เนื่องจากการกระจายของค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของแต่ละกลุ่ม อย่างไรก็ตาม  
ก็ตามมีข้อที่น่าสังเกตคือ กลุ่มนักการศึกษาในโรงเรียน หรือผู้ใช้หลักสูตรทำการสอนใน  
โรงเรียนมีความเห็นในเรื่องนี้แตกต่างและต่ำกว่าสามกลุ่มแรก ซึ่งเป็นผู้บริหารและจัดทำ  
หลักสูตร ในกลุ่มวิชา

- ภาษา ประกอบด้วย ภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ  
นับว่ากลุ่มวิชานี้ น่าจะได้พิจารณาปรับปรุงเพื่อให้เกิดการยอมรับมากขึ้น โดย  
เฉพาะกลุ่มผู้บริหารการศึกษานอกโรงเรียน ผู้บริหารการศึกษาในโรงเรียน และนักการ  
ศึกษาในโรงเรียน

#### ง. จำนวนความต้อสัปดาห์ของวิชานี้บังคับ

1. จากผลการวิจัยที่ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษานอก  
โรงเรียน ผู้บริหารการศึกษาในโรงเรียน และนักศึกษานอกโรงเรียน อยู่ในเกณฑ์  
เห็นด้วยอย่างยิ่ง ส่วนนักการศึกษาในโรงเรียนอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วย แม้ว่าค่าเฉลี่ยความ  
คิดเห็นโดยรวมทั้งหมดจะอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยอย่างยิ่ง ซึ่งค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่คนละ  
ระดับ และแตกต่างกันมีนัยสำคัญ อย่างไรก็ตามมีข้อที่น่าสังเกตคือ กลุ่มนักการศึกษาใน  
โรงเรียนมีความเห็นในเรื่องนี้แตกต่างและต่ำกว่าสามกลุ่มแรก ซึ่งเป็นผู้บริหารและจัดทำ

หลักสูตร เกี่ยวกับจำนวนคาบต่อสัปดาห์ของรายวิชาที่ว่า

– วิทยาศาสตร์ จำนวน 4 คาบต่อสัปดาห์

นับว่าจำนวนคาบต่อสัปดาห์ของวิชาวิทยาศาสตร์นี้ น่าจะได้พิจารณาปรับปรุงเพื่อให้เกิดการยอมรับมากขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มนักการศึกษาในโรงเรียน

2. จากผลการวิจัยที่ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของกลุ่มนักศึกษานอกโรงเรียนอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยอย่างยิ่ง ส่วนผู้บริหารการศึกษานอกโรงเรียน ผู้บริหารการศึกษาในโรงเรียน และนักการศึกษาในโรงเรียน อยู่ในเกณฑ์เห็นด้วย สำหรับความคิดเห็นโดยส่วนรวมทั้งหมด อยู่ในเกณฑ์เห็นด้วย ซึ่งค่าเฉลี่ยความคิดเห็นอยู่คนละระดับและแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ อย่างไรก็ตามมีข้อที่น่าสังเกตคือ กลุ่มนักการศึกษาในโรงเรียนหรือผู้ใช้หลักสูตรทำการสอนในโรงเรียนมีความเห็นในเรื่องนี้แตกต่างและต่ำกว่าสามกลุ่มแรก ซึ่งเป็นผู้บริหารและจัดทำหลักสูตร เกี่ยวกับจำนวนคาบต่อสัปดาห์ของรายวิชาที่ว่า

– ภาษาไทย จำนวน 4 คาบต่อสัปดาห์

– คณิตศาสตร์ จำนวน 4 คาบต่อสัปดาห์

– สังคมศึกษา จำนวน 5 คาบต่อสัปดาห์

– พลศึกษา จำนวน 2 คาบต่อสัปดาห์

– กิจกรรม จำนวน 1 คาบต่อสัปดาห์

นับว่าจำนวนคาบต่อสัปดาห์ของรายวิชาภาษาไทย คณิตศาสตร์ สังคมศึกษา พลศึกษา และกิจกรรม น่าจะได้พิจารณาปรับปรุงเพื่อให้เกิดการยอมรับมากขึ้น โดยเฉพาะกลุ่มผู้บริหารการศึกษานอกโรงเรียน ผู้บริหารการศึกษาในโรงเรียน และนักการศึกษาในโรงเรียน

3. จากผลการวิจัยที่ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วย และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากการกระจายของค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของแต่ละกลุ่มเท่านั้น เกี่ยวกับจำนวนคาบต่อสัปดาห์ของรายวิชาที่ว่า



- สุขศึกษา จำนวน 1 คาบต่อสัปดาห์
- ศิลปศึกษา จำนวน 2 คาบต่อสัปดาห์
- การงาน จำนวน 4 คาบต่อสัปดาห์

นับว่าจำนวนคาบต่อสัปดาห์ของรายวิชาสุขศึกษา ศิลปศึกษา และการงาน น่าจะ  
ได้พิจารณาปรับปรุงเพื่อให้เกิดการยอมรับมากขึ้น โดยเฉพาะจากกลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่ม

### จ. รูปแบบของโครงสร้าง

1. จากผลการวิจัยที่ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มอยู่ใน  
ในเกณฑ์เห็นด้วยมากและแตกต่างกันมีนัยสำคัญ เนื่องจากการกระจายของค่าเฉลี่ยของ  
ระดับความคิดเห็นของแต่ละกลุ่ม ในรูปแบบของโครงสร้างที่จัดเป็น 5 กลุ่มคือ กลุ่มภาษา  
กลุ่มวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ กลุ่มสังคมศึกษา กลุ่มพัฒนาบุคลิกภาพ และกลุ่มการงาน  
และอาชีพ ซึ่งเป็นความคิดเห็นที่สูงกว่า รูปแบบของโครงสร้างที่ 2 และ 3

นับว่ารูปแบบของโครงสร้างนี้ น่าจะใช้เป็นรูปแบบของโครงสร้างของหลักสูตรได้

2. จากผลการวิจัยที่ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษานอก  
โรงเรียน ผู้บริหารการศึกษาในโรงเรียน และนักการศึกษาในโรงเรียน อยู่ในเกณฑ์  
เห็นด้วยน้อย ส่วนนักศึกษานอกโรงเรียนอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยน้อยที่สุด ซึ่งค่าเฉลี่ยความ  
คิดเห็นอยู่คนละระดับและแตกต่างกันมีนัยสำคัญ อย่างไรก็ตามมีข้อที่น่าสังเกตคือ กลุ่ม  
นักศึกษานอกโรงเรียน หรือผู้จัดทำหลักสูตร มีความเห็นในเรื่องนี้แตกต่างและต่ำกว่า  
อีกสามกลุ่ม ซึ่งเป็นผู้บริหารและครูผู้ทำการสอน ในรูปแบบของโครงสร้างที่จัดเป็น 4  
กลุ่ม คือ กลุ่มภาษา กลุ่มประสบการณ์ชีวิต กลุ่มลักษณะนิสัย และกลุ่มการงานและอาชีพ  
ซึ่งความคิดเห็นต่ำกว่ารูปแบบของโครงสร้างที่ 1

นับว่ารูปแบบของโครงสร้างนี้ ไม่เหมาะสมที่จะใช้เป็นโครงสร้างของหลักสูตร

3. จากผลการวิจัยที่ปรากฏว่า ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มอยู่ในเกณฑ์เห็นด้วยน้อยและแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ เนื่องจากการกระจายของค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็นของแต่ละกลุ่มในรูปแบบของโครงสร้างที่จัดเป็นรายวิชา คือ ภาษาไทย ภาษาต่างประเทศ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ สังคมศึกษา ศิลปะศึกษา พลศึกษา เป็นต้น ซึ่งความคิดเห็นต่ำกว่ารูปแบบของโครงสร้างที่ 1

นับว่ารูปแบบของโครงสร้างนี้ ไม่เหมาะสมที่จะใช้เป็นโครงสร้างของ

หลักสูตร

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้พบว่า ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นบางกลุ่ม โดยเฉพาะนักการศึกษาในโรงเรียน หรือครูผู้สอนในโรงเรียนยังไม่เห็นด้วยกับสิ่งที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ควรที่จะต้องมีการปรับปรุง แก้ไข ในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

1. ศูนย์พัฒนาหลักสูตร กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ควรจะมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร โดยการจัดทำเอกสารเผยแพร่ หรือจัดการสัมมนา หรือโดยทางสื่อมวลชนอื่น ๆ เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจหลักสูตรดีขึ้นอันจะทำให้สามารถนำหลักสูตรไปใช้ได้เป็นอย่างดี

2. ศูนย์พัฒนาหลักสูตร กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ควรส่งเสริมให้มีการประชุมระหว่างผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียน เพื่อซักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ทั้งในระดับโรงเรียน กลุ่มโรงเรียน และระดับประเทศทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตร เพื่อให้เกิดประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร



3. ศูนย์พัฒนาหลักสูตร กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ควรส่งเสริมให้นักการศึกษาในโรงเรียน หรือครูผู้สอนในโรงเรียน มีความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 ให้มากที่สุด และสามารถนำหลักสูตรไปใช้ได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตรระดับอื่น ๆ นอกเหนือจากหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521
2. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 โดยชี้แนวและทฤษฎีของนักการศึกษาท่านอื่น ๆ เพื่อเปรียบเทียบกับผลการวิจัยครั้งนี้
3. ควรมีการวิจัยในด้านคุณภาพของการศึกษาในระดับนี้ อันเป็นผลมาจากการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521

ศูนย์วิจัยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย